

Regeringskansliet
Miljödepartementet

Datum: 2019-12-18
Vår referens: 2019/1941/10.1
Er referens: M2019/01011/S

m.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över: Sveriges miljöövervakning – dess uppgift och organisation för en god miljöförvaltning (SOU 2019:22)

SMHI är positiva till att en översyn har gjorts av miljöövervakningen och tycker att utredningens förslag är bra. Detaljerade synpunkter i de delar som särskilt berör SMHI följer nedan.

18.6 Åtgärder för en bättre överblick

I förslaget om att ny statligt finansierad miljöövervakning ska prövas mot all övervakning som bedrivs av såväl staten som av andra aktörer utanför staten bör även internationella aktörer inkluderas. I internationella vatten förekommer insamling från svenska aktörer såväl som av aktörer från andra länder, vilket i en del fall medför dubbel insamling och därmed dubbla kostnader.

18.8 Åtgärder för en förbättrad strategisk styrning

Förslaget att inrätta ett miljöövervakningsråd är bra, SMHI deltar gärna i rådets arbete.

18.9 Utvecklad myndighetsstyrning, 18.11 Datavärdskap och 18.15 Sammanfattning av myndighetsansvar för miljöövervakning

Det är positivt att SMHIs roll som datavärd preciseras i instruktionen enligt stycke 18.15.8.

Det är viktigt att definiera vilka roller som finns inom miljöövervakningen. För att undvika missförstånd är det viktigt dels att rollerna och dess ansvarsområden är tydliga och dels att samtliga myndigheters instruktionstexter (eller motsvarande uppdragsbeskrivning) refererar till samma rollbeskrivningar.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut 601 76 Norrköping
Besöksadress Folkborgsvägen 17, Tel 011-495 80 00 Fax 011-495 80 01

SMHI
Anton Tamms väg 1 4 tr
194 34 Upplands Väsby

SMHI
Sven Källfelts Gata 15
426 71 Västra Frölunda

SMHI
Hans Michelsensgatan 9
211 20 Malmö

SMHI
Universitetsallén 32
851 71 Sundsvall

Förslaget att samarbetet mellan datavärdarna bör stärkas är bra, men kan vara svårt att genomföra i praktiken. De olika myndigheterna har idag olika tekniska system och stora resurser har redan lagts på utveckling av dessa system.

Förslaget att ansvaret för miljöövervakning bör samordnas med ansvaret för miljö kvalitetsmålen är bra, men det finns även andra rapporteringskrav som är kopplade till utformningen av miljöövervakningen. Det bör även tas i beaktande ansvar för rapportering och uppföljning av exempelvis vattendirektivet och havsmiljödirektivet, vilka också är starkt beroende av utformningen av miljöövervakningen.

18.10 Miljöövervakning inom olika områden

Utöver de redan nämnda myndigheterna bör även SMHI ingå i ett samråd kring det speciella uppdrag som föreslås till Havs- och vattenmyndigheten rörande utveckling av den statliga miljöövervakningen av vatten.

Under avsnitt 18.10.1 lyfts vikten av kvalitetskrav på de data som tas fram och samlas in. Vi vill understryka att tydligare krav på kvalitet vid mätningar och analyser är viktigt och att det idag finns stor variation på kvalitet i de miljöövervakningsdata som kommer in till datavärdskapet för havsmiljödata hos SMHI. SMHI vill även poängtera, i likhet med utredningens slutsats, vikten av långsiktighet i tidsserier och bedömer att det är avgörande för både miljöarbete och forskning.

18.16 Statens finansiering av miljöövervakning behöver renodlas

Utredningens förslag är oklart beträffande finansiering av datavärdskapen. Vår tolkning av utredningens förslag är att nuvarande ersättning (2019) för datavärdskapen från avtal med uppdragsgivarna (Havs och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket) övergår till SMHIs anslag och att en föreslagen utökning sker med anledning av data från övriga aktörer.

Vår tolkning av utredningens förslag är att finansiering av datavärdskapens utvecklingsarbete samt samordning av datavärdarnas arbete och gemensamma utvecklingsinsatser finansieras genom anslag 1:2 och att anslag 1:2 även ska inkludera eventuella kostnader som uppträder på grund av omvärldsförändringar som påverkar hanteringen, exempelvis förändrade EU-direktiv.

SMHI anser att förslagen enligt denna tolkning är bra.

Utredningens förslag inkluderar även SMHIs medverkan i ett miljöövervakningsråd samt att varje datavärdskap ska upprätta ett användarråd. Dessa båda uppgifter kommer medföra dels ökad administration och dels ökade resekostnader som båda behöver kostnadstäckning, och SMHI anser att även detta bör inkluderas i en utökning av anslaget.

SMHI vill i sammanhanget erinra om de förslag som presenterades i SOU 2015:43. Där föreslogs bl.a. att regeringen borde ändra den finansiella myndighetsstyrningen av flera myndigheter inom miljöområdet för att minska omfattningen av den inomstatliga bidragsfinansieringen och därmed ge myndigheterna förutsättningar att bedriva en effektivare verksamhet.

Generaldirektör Rolf Brennerfelt har beslutat i detta ärende. Magnus Rödin har varit föredragande. En rad personer har deltagit i handläggningen, bland andra Helene Alpfjord Wylde, Lena Viktorsson, Daniela Figueroa och Anna Eklund.

För SMHI

Rolf Brennerfelt
Generaldirektör